

JELENKOR.

36. szám

Pest, szerda május 4.

1836.

Foglalat: Magyar- és Erdélyország (több rendű kir. válasz's országgyűlési munkálatok; kinevezések; m. t. társaság; pesti reform. iskola; debreczeni hangászat-iskola.) Ausztria. Anglia (parlamentari vitások; mozgás az angol révekben; Pozzo di Borgo; III. Vilmosnak új szobrot emelnek; elegy.) Franciaország (kamarai munkálatok; Orleans és Nemours hg. utja 's a' t.) Spanyolország (a' választófóliás vitása béfejeztetik; Laqueitia ostroma; hadi hírek; a' carlositák hadi ereje Cataloniában.) Portugália. Szász-Coburg hg. Lissabonban.) Amerika. Görögország. Németalföld. Belgium. Törökország. Oroszország. Elegyhír. Gabonaár. Pénzkelet. Danavízjárás.

M A G Y A R É S E R D É L Y O R S Z Á G.

Pozsonyban az utóbbi tanácskozások rövid foglalata következő volt: april. 26-án a' RR. kerületi ülésben a' Ludovikait megváltása (melly Károlyvártól Fiumeig 18 mérföldre terjed) 's a' sérelmek 's kívánatok dolgában készült üzeneteket rostálták meg, egyszersmind választottságokat neveztek, mellyek a' jövő országgyűlésig különféle tárgyakban dolgozandók lesznek, elhatározván a' tagok napdíjait is. Országos ülésben az egyeztető küldöttség tudósítása olvastatott föl a' kancellária által a' még hátra volt urbéri czikkelyek textusára tett észrevételek felől, azon jelentéssel, hogy az arányosítást 's birói ítéletek okokkal támogatását illető törvényczikkelyek egyeztetése is el van végezve. Ezt a' RR. nyomban tanácskozásba vették. A' fő RR. ez alatt a' nemzeti nagy színház-építés iránt egy rövid üzenetet határoztak a' RR-höz visszaküldeni, mellyben előbbi véleményekhez ragaszkodásukat jelenték ki; — utána a' Ludovika-utat vevén föl, erre észrevételek nem volt; — azonban az országgyűlési újság ügyét, melly súlyos következményeket foglalna magában, az országgyűlés illy közel vége miatt illőleg elnem határozhatónak ítélék. A' RR. délután kerületi ülésben a' már eddig előadott egyeztetési észrevételeken túl estek; utána az egyenes örököséről és polg. perek országgyűlés alatti folyamokrol végeztek, ez utóbbi tárgyban olly állapotással, hogy az átküldő parancs mellett feljebbvitte perek 's előkelőleg a' szegények, özvegyek 's a' menyire lehet más perek is folyhassanak a' két tanácsban itélendő kir. tábla előtt (országgyűlés alatt), melly végre ő fölsége a' kir. tábla tagjai száma szaporítására kéretnek meg. April 28-án hátra volt még: a' sérelmek 's kívánatok el nem osztott része, Muzeumot, Ludovica-út 's nemzeti színház iránti kérdések, kisajátítás az e' tárgyban érkezett kir. válasz következtében, 's a' szólás szabadsága. Az itt alább következő királyi válaszok mind az utóbbi napokban érkeztek.

Kir. válasz a' magyar nyelv ügyében.

Suam Maj. S. e demissa Dominorum SS. et OO. ddo. 16-ae Martii a. c. Repraesentatione lubenter intellexisse, quo grati animi sensu erga legalem Suae Serenitatis Caes. R. Archiducis Domini Regni Palatini intermeditationem, circa leges, jam sub his Comitibus lingua hungarica et latina altissimae sanctioni Regiae substernendas, atque ex his in casu emergentis dubii, textum hungaricum pro dirimente habendum, editam benignam Resolutionem Suam acceperint, cupereque, ut condendi eatenus articuli projectum sibi quo ocyus substernatur. Quoad reliqua vero per Dominos SS. et OO. Repraesentatione hac demissa proposita, excolendae hungaricae linguae adminicula: Altesatam Suam M. S. imprimis in eo, ut Augustae Domus Principes in lingua etiam hungarica erudiantur, vota Dominorum SS. et OO. jam praevenerint. Ceterum Eandem porro quoque benignissime de eo persvasam, quod ad progressivum idiomatis patrii incrementum non aliud certius, quam ea in delectu mediorum providentia conferat, ne quid inde in quantumque publicae rei partem detrimenti aut perplexitatis enascatur, huic cohaerenter benignissime largiri: ut a conclusionem praesentis Dietae, causas etiam tabulares lingua hungarica levare, promovere, in illis Curiae Regiae eodem idiomate deliberare, — soleones praeterea authenticarum expeditionum ingressus et conclusiones lingua patria adornare liberum sit; in illis porro locis, in quibus Sacri ad concionem sermones lingua hungarica dicuntur, etiam Matriculae eadem lingua ducantur. Ad haec penes exactam legum quoad monetam cum insignibus et imaginibus veteri Hungariae more cudentas; dispositionis item §-phi 4-ti articuli 8-vi 1830-i relate ad quosvis officiales publicos, articulum porro 9: 1792. 1: 1807. et 7: 1830. quoad officiales nativos hungaros legionibus hungaricis et confiniariis praeficiendos, observantiam, summefatam Suam M. S. clementissime una disposituram esse, ut legiones hungaricae, cunctae item intraregnae Praefecturae militares, in quantum per adjuncta licuerit, cum Jurisdictionibus hungaricis correspondeant; ceterum cathedra linguae et litteraturae hungaricae, velut studii ordinarii, in omnibus scholis jam effective introducta, relate ad eandem in Instituto praeparandorum Ludimagistrorum et animae Curatorum Valachorum Vetero-Aradinensi erigendam auditis audiendis, summefatam Suam M. S. clementer provisuram; et pro eadem benignitate Sua disposituram esse, ut ex omnibus operibus in Hungaria impressis, unum exemplar Erudite Societati Hungaricae obtingat. Quae dum in nexu praemissorum semet recursum etiam pro cognominum extraneorum in hungarica commutatione demisse substernendorum congruam reflexionem habituram esse benignissime declarat. In reliquo etc. Viennae die 26-a mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz a' pestbudai donai állóhid iránt f. april 24-én küldött fölrásra.

Ut stabilis Budam inter et Pestinum utramque Danubii ripam non interrupta communicatione juncturus pons quo ocyus exurgere possit, Suam Maj. S. ad propositam per DD. SS. et OO. medio demisse substrati sub dato 24-ae Aprilis a. c. articuli projecti, regnicolaris Deputationis exmissionem ea ratione clementer accedere, ut quod manutenendorum avitorum institutorum, procurandaeque tum

ipsi, quae opus hoc consummandum susceperit, societati, quum et publico plenariae securitatis ratio exposcit, praeattacta regnicolaris Deputatio missionis suae resultatum pro altissima ratificatione Regiae Suae Maj. S. referat; Eandem praeterea benigne desiderare, ut, in quantum judicariae potestatis exercitium cum indole regnicolaris Deputationis, negotium hoc, qua in parte idem politicae indolis est, pro facultate, eidem per legem asserenda gesturae, haud conveniat; quoad bonificationem §-phi 6-ti attactam, amica rei conciliatione, quae omnem in casum praemittenda est, non succedente, pro ferendo eatenus praefereat ac via summaria judicio in hoc speciali, extraordinario casu Tabula Regia, salva parti non contentae ad Tabulam Semptemviralem appellata, e benigno Suae Majestatis S. annuui delegetur, projectumque articuli, praedecaratae menti Regiae conformandum, altissimo obtutu indilate substernatur. In reliquo etc. Posonii die 28. mensis Aprilis 1836.

A' nyilvános Örököséről:

S. Maj. S. erga demissam DD. SS. et OO. de 22. currentis Repraesentationem, circa articulum de plana successione substratam, lisdem significandum benigne jussisse: caeteros quidem articuli hujus §os, uti iudem sibi in novissima hac DD. SS. et OO. Repraesentatione sistuntur, una cum parte prima §i 8. altissimo quoquo assensu suo probari, pro illo tamen Sibi proprio sincero studio, ut jura regnicolarum ab omni arbitrio et fluctuatione tuta praestentur, ultro quoque desiderare, ut quum in ordine ad propositam altera §-si parte provisionem, pro varietate adjunctorum variae, eaeque altioris indaginis occurrere quaestiones possint, quas Judici integras relinqui, quam projectato inibi modo politicae Deputationis arbitrio, solaque hujus de mente testatoris praesumptione determinari satius futurum esse dignosceret, ab hac §i illius parte simpliciter praescindatur. In reliquo etc. Posonii die 24. Aprilis 1836.

Kir. válasz a' f. eszt. april 23-ikán fölterjesztett törvény-czikkelyek iránt.

Modificationes in redactione articulorum, de Judicio nundinali, de concedenda ignobilibus litigandi activitate, de appellata et executione causarum criminalium relate ad ignobiles, item de executione convictionum judicariarum pecuniarum tenoribus benignarum Resolutionum ddo. 28-ae Martii a. c. elargitarum accommodatas, et medio Repraesentationis ddo. 23-ae Aprilis a. c. altissimo obtutu substratas, per summefatam Suam Maj. S. benigne probari. Quae in reliquo etc. Posonii die 26. mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz a' pesti sérelem iránt f. eszt. martz. 30-án fölterjesztett fölrásra.

Suam M. S. in nexu demissae DD. SS. et OO. ddo. 30-ae Martii a. c. Repraesentationis, Acta investigationalia incaptivationem nominati ibidem individui, concernentia, Sibi exhiberi benigne procuraturam, remque pro justo, et aequo decisuram esse. In reliquo etc. Posonii die 26. mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz a' szóbeli pörlekedés iránt f. hónap 23-án fölterjesztett fölrásra.

Redditam esse Suae Majestati S. alteram Dominorum SS. et OO. ddo. 23-ae m. c. de verbalium Processuum judiciis, substratam demissam Repraesentationem, hujusque in nexu Eandem, tum meritum Articuli eatenus jam prius propositi, quum et ea, quae occasione hac de ipso juris, in Judiciis his observandi ordine, projecto Articuli illius subnexa sunt, ulterius expendisse; omni tamen hac verbalium Processuum materia cum Fororum, ordinisque judicarii coordinatione intime nexa, adeoqua tam hoc, quam etiam ipsius, qui in causis verbalibus observandus proponitur, judicarii ordinis sub obtutu maturam, simultaneamque cum iis, quibus connexa est, objectis, deliberationem requirente, in hoc ipso conclusionis Comitiorum stadio non aliud superesse, quam ut ulterior totius Articuli hujus pertractatio, ad suum tempus et locum relegatur. In reliquo etc. Posonii die 26. mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz a' T. czikkely tárgyában f. h. 23-án küldött fölrásra.

Cum in iis, quae se ad modalitatem alimentationis militiae inde a condito articulo 8vo 1715. hucdum adhibitam referunt, debite pertractandis, haud alia magis opportuna iniri ratio possit, quam si negotium hoc ex professo, et quod D. SS. et OO. in novissima sua de 24a Aprilis a. c. Repraesentatione ajunt, omni ex obtutu pensitatum, et in deliberationem suntum fuerit, ab hoc quidem gerendi negotii hujus systemate, summefatam Suam Maj. S. adeo non esse alienam, ut, quod ex benigna Resolutione ejus de 13a currentis patet, ipsa potius benigne agnoverit, clarae articuli 67: 1791. dispositioni sic demum quam maxime satisfieri posse. Ut proinde regnicolaris ordinetur Deputatio, quae data necessaria compilet, et cum militaribus individuis per Suam Maj. S. scopo suppeditandae requisitae Informationis eo destinandis, conferat, id prorsus ex mente summefatae Suae Maj. S. esse; atque Eandem benigne una annuere, ut eadem Deputatio, de utriusque tam stativa tenentis, quam transeuntis militiae alimentacionis modalitate, inquarterisatione, et quae his arctiori nexu junguntur, deliberando, de maxime accommodata, et aequanimi provisionis militiae modalitate consilia ineat, opinionemque suam, habita etiam ad praegressos in rem hanc tum comitiales, tum regnicolarium Deputationum tractatus reflexione, medium hoc in pleno complexu

suo, exhaustam, futuris Comitibus inominasse referat. In hoc unum itaque nexum summefatam Suam Maj. S. redactionem recenter propositi per D. SS. et OO. §i 6i benigne probare; etsi vero huic ipsi quoad negotium illud in toto suo complexu ad pertractationem regnicolaris Deputationis relegantur provisioni id futurum erat maxime consentaneum, ut quod novitus addendus §us 7us de condescensionis militaris immunitate habet, ad tempus assumendi, quod in futuris Comitibus, per eandem regnicolarem Deputationem exhibebitur, operati, dilatum fuisset, non tamen refragari Suam Maj. S. ut tam 7us penes addendam in ea hujus parte, qua de futura Comitiorum dispositione sermo est, altissimi annutus mentionem, quam recens propositi §us et 10us §i, eodem de caetero, quo altissimae approbationi Suae substrati habentur, cum tenore, Legum tabulas ingredientur. In reliquo etc. Posenii die 28a mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz a' polytechnicum intézet és készítő iskolák iránt küldött fölrásra:

E Repraesentatione DD. SS. et OO. ddo. 28-ae Aprilis a. c. intellexisse Suam Majestatem S. illud DD. SS. et OO., quo provehendae culturae nationali per constablienda scholarum Praeparandiarum Realium et Polytechnicae Instituta intenti sunt studium; Eandemque paternam prorsus ac irremissa in ea, quae propagandae, augendaeque culturae, et industriae nationali inserviunt, sollicitudine ductam, pro munere Suo Regio benigne curaturam, ut praememorata instituta, quantum per adjuncta licuerit, coalescant; projectatae itaque hanc in rem legis necessitatem haud subversari. In reliquo etc. Posenii die 29. mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz az april 18kán fölterjesztett fölrásra:

Altefatam Suam M. S. in ordine ad ea, quae D. SS. et OO. demissa Repraesentatione Sua de 18-a currentis, quoad benignas Resolutiones Regias de 20-a Novembris a. p. attulerunt, porro quoque de eo penitius persvasam, quod avita Constitutio non secus incolumis esse possit, quam si id, quod articulus 3-tius 1827. observandarumque Legum studiosissimus animus Suus pro Regionum et Regni Jurium integritate cavet, sollicitate observatum fuerit; in specie sequentia DD. SS. et OO. significanda benigne jussisse. Et quidem ad I. et IV. ex tenoribus paulo ante provocatae benignae Resolutionis Regiae palam esse, quae sit summefatae Suae M. S. circa id, ut Commissio in articulo 5-to 1830. nominata, creditam sibi provinciam primo quoque tempore expleat, altissima mens, adjuvantis per opportuna quaeque media Commissionis illius lucubrationibus clementissime intenta; cujus relatione Sibi substrata, altefatam Suam M. S. benignam Resolutionem Suam impertituram esse. Ad II. Comitatum Szolnok mediocris, et Kraszna, Districtus item Kóvár, et partis Comitatus Zaránd reapplicationem, quam DD. SS. et OO. medio demissae Repraesentationis Suae ddo. 30-ae Martii 1833. fundamento articuli 18-i: 1741 et ad effectum hujus sollicitarunt, aequitate petiti per altefatam Suam M. S. agnita, perinde in sensu praeprolocati articuli clementer resolutum haberi, ex iis, quae DD. SS. et OO. ddo. 20-ae Novembris 1835. ad punctum hoc intimari benigne jusserat, manifestum esse; quoad ea proinde, quae de modo effectuantiae reincorporationis hujus medio novissimae Eorundem Repraesentationis allata sunt, Eandem semet ad positivam praeprolocati articuli 18: 1741. dispositionem, exemplum item Divorum Antenatorum Suorum, ex quibus Ferdinandum I., Rudolphum II. et prae aliis maxime Proaviam Suam de integritate Regni postliminio asserenda immortaliter meritis esse constat, et quam hi, teste etiam articulo 24: 1754. cum gratissimi SS. et OO. Regni animi significatione premebant viam, hisque conformem ddo. 20-ae Novembris a. p. Resolutionem Suam referre, et in conformitate praecitatorum articulorum 18: 1741. et 24: 1754. reincorporationem illam integraliter effectivaeque per altefatam Suam M. S. procurandam, hocque ipsum mox nunc inarticulandum esse; actuali praetactarum Parliamenti statu, usque effectivam reincorporationem, cujus accelerationem Sua M. S. Sibi curae habitura est, — et super quaestionibus, quae in nexu hujus emergere possent ferendam pro re nata ulterioris Legis provisionem, nullam utique alterationem subituro. — Ad III. Latere Dominos SS. et OO. non posset id, quod articuli 11: 1792. sancitum est, ex illa Majorum suorum providentia quod consilia sua sic demum majori cum efficacia in rem conferre valeant, per Regiam etiam Majest. probata, profectum esse; quae quidem gravissimi momenti ratio, quam etiam nunc subsistat; altefatam Suam M. S. dispositioni praetactae Legis porro quoque inhaerere. — Ad V. Operatum concernentis versus Styriam et Carnioliam exmissae Deputationis circa metas inter Regnum Croatiae et Ducatum Styriae Districtum item Fluminensem et Carnioliam per altefatam Suam M. S., quod ex b. Resolutione Ejus de 20a Novembris a. p. ultro apparet, approbatum, et velut ad integritatem Archivi Regnicolaris spectans, eorsum sua via transpositum esse; desiderata proin super metis illis specifica informatione ex eodem promte suppetente; in reliquo Suam M. S. curae habituram esse, ut quae pertractandae decidendaeque supersunt quaestiones, ocyus determinentur. — Ad VI. Cum saepius provocata de 29a Novembris a. p. benigna Resolutio Regia intuitu terreni Répás et diverticuli Kéthely, praesentisque confinium Status edita, ad ea quae divus altefatatae Suae M. S. Genitor annis 1827. et 1830. benigne declaravit, disertis plane verbis provocet; exhibe suapte consequi, illud etiam, quod medio benignae Resolutionis dd. 11ae Aprilis 1827. in nexu benigni Rescripti Regii, tam Consilio R. Locumtenentiali, quam ipsi etiam Comitatu Sümeghiensi de 8a Januarii 1808. exarati, intumatum est: praefatum quippe terrenum Répás et Kéthely integrantem ipsius Regni Hungariae partem constituere, neque ad Croatiae pertrahi, verum, ubi ratio Status Monarchiae sublationem Generalatus Varasdinensis admiserit, terrenum Répás et diverticulum Kéthely priori Jurisdictioni Comitatus Sümeghiensis subjiendum fore, altefatatae quoque Suae Matti. S. sacrum et illibatam esse. In reliquo Eandem summefatam Suam Majestatem Sacratissimam studii illius, quo legali Regni hujus independentiae, in sensu conditarum eatenus fundamentalium Legum conservandae incumbit, sat luculenta, vel medio Comitiorum horum tempore edidisse documenta, atque per hoc id etiam affatim probatum esse, quod in quaestionibus, quae se ad Regni hujus jura referunt, momenta benignarum Ejus Resolutionum ex ipsis legibus, ac in specie quantum ad punctum hoc attinet, ex claris articuli 18: 1741. in ipsa

etiam praesenti DD. Statum et OO. Repraesentatione provocati tenoribus, illis item, ex quibus articulus hic coaluit, tractatibus, vim et genuinum sensum ejus uberius perhibentibus, et ea denique, cujus summam esse oportet considerationem, securitatis publicae ratione, in adjunctis uti ea in praesentiarum quoque sunt, aliquam respectu mediorum, quae sapientissimum constabilita consilio habentur, ac signanter relate ad confinia, quorum quidem Institutum summe necessarium esse, ipsi quoque Dominos SS. et OO. ultro recognoverunt, alterationem suscipi vetante, petita sint; Suam itaque Majestatem S. hisce praeprolocatae b. Resolutionis Suae principiis cum eo insistere; relate ad Nobiles in confiniis, cohaerenter ad Resolutionem die 21ma 1827. ad IV. particularium Croatiae editam, Suam M. S. ultro benigne provisoram, ut attactis inibi Legibus satisfiat; quoad civitatem vero Segniensem mox atque pertractationes de suborta circa territorium ejus quaestione pendentes, superate fuerint, benignam Ejus Resolutionem subsequaturam esse. — Ad VII. Quoad ea, quae Domini SS. et OO. in negotio salis proposuerant, benigne desiderata erat altefata Sua M. S., ut tractatum, quibus objectum hocce anno 1741. gerebatur, et his tam in forma, quam in merito penitus correspondentium articuli 34. Dietae ejusdem tenoribus; actorum praeterea, ex quibus art. 20: 1792. rogatus, et lubentibus eorundem Majoribus, sanctione Regia clementer donatus est, penitior habita ratio fuisset; ex his enim evidentissimo criterio constat quid de benignissima Divi Genitoris, Suaeque in rem praesentem edita Resolutione tenendum sit; dum itaque altefata Sua M. S. Semet porro quoque ad hanc provocat, quantum in reliquo ad propositum Sibi de praevocationibus cum sale articulum attinet: contentis in eodem provisionibus objectum isthoc plene non exhaustibus, et scopo asserendae regalibus salis proventibus securitatis, altissimaeque ejusdem, ope benignae Resolutionis de 20a Novembris a. p. declaratae menti non omni exoblitu respondentibus; summefata Sua M. S. Semet relate ad exercitum in casibus hujusmodi per Cameram Suam Regiam judicatum, ad positivam articulorum Sigism. Decret. H. 20. et 29. 1548. dispositionem, praeprolocatamque b. Resolutionem Suam refert. — Ad IX. et X. b. editae Resolutioni Suae inhaerendo. — Ad VIII. et XI. in nexu praemissorum significari benigne jubet; intellexisse Dominos SS. et OO. ex eadem b. Resolutione, altefatam Suam M. S. projectis articulorum quoad correlationes privatorum anno 1827. propositis Suam ideo recusasse annutum, quod intime convicta sit, haec absque eo, quin fortunae nexuque et correlationes privatorum in novas praecipitentur convulsiones, et mala in b. Resolutionibus Regiis de 21a Martii item 10a Maji et 28a Julii 1827. attacta multo etiam magis ingravescant, elevari in Legem non posse: qua quidem justa sollicitudine animum altefatatae Suae M. S. nec ea, quae recens repraesentata, in basi autem maximam partem iisdem, quibus projecta illa de anno 1827. superstructa principiis sunt, liberant; Eadem proin semet ultro etiam ad praeprolocatam b. Resolutionem, factamque inibi de pecunia chartacea nunquam exmittenda, benignam sponsonem refert. — Ad XIII. et XIV. vero datam Dominis SS. et OO. de Legibus in genere, ac in specie illis etiam, quae objecta punctis his comprehensa concernunt, observandis fidem, porro etiam confirmat. In reliquo, Posenii die 29. mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz a' korona-örök választatását illető törv. czikkelyre:

Medio demissae Dominorum SS. et OO. ddo. 28ae currentis exaratae Repraesentationis altissimae ratificationi substratum, de Conservatoribus Sacrae Regni Coronae articulum, altefatam Suam M. S. in merito clementer approbare; quoad texturam vero ad solitam cum Cancellaria Sua Regia Hungarico Aulica concertationem relegare dignatam esse. In reliquo, Posenii die 29a mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz az april 29ikén fölterjesztett fölrásra:

Quae per Dominos SS. et OO. in demissa Sua quoad technica facilitandorum commercialium transportuum adminicula, per Hungariam et adnexas Partes privatorum, ac societatum impendiis introducenda de dato 29ae Aprilis a. c. novitus substrata Repraesentatione, signanter vero adnexo ei articulo projecto circa removenda ab operibus his impedimenta, rationemque defigendorum pensorum benignae Suae eatenus die 23a Aprilis a. c. editae Resolutioni, declaratisque in eadem principiis conformiter via administrationis publicae jam nunc procuranda Lege sanciri proponuntur, altefatatae Suae Miti S. clementissime probari; Eandem tamen simul porro quoque benigne desiderare: ut cum ulterior hoc in objecto pro evolutione adjunctorum ferenda Legis dispositio ad partes providentiae futurae Legislationis, meritum hoc, uti dubitari nequit, ea, qua par est, sollicitudine prosecuturam pertineat, illa quae in §sis propositi Articuli 1o 3o et 4o ultra praesentis temporis rationem semet exporrigunt, et irreflexe ad prosperum, quem identidem declaratae paternae Suae Majestatis S. intentiones accedente salutari, quae suo quoque benignissimo annutu probatur, Legis hujus provisione, promittunt, successum, ea quodammodo, e tenoribus praeprolocatorum §orum emanent, projectumque articuli huic Suae benignae menti conformandum, et cum Cancellaria Sua Regia concertandum, altissimae Suae ratificationi indilate substernant. In reliquo etc. Posenii die 30. mensis Aprilis 1836.

Kir. válasz az april 24ikén küldött fölrásra:

Altefatam Suam M. S. Articulis mediante demissa Dominorum SS. et OO. de dato 24-ae Aprilis a. c. Repraesentatione substratis, in quantum horum tenore filiis Baronis condam Joannis Hiller, Baroni Andreae Rosen, et Baroni Andreae Pley restantes titulo taxae indigenatus, per prius iisdem jam lege collati, obtingentiae relaxandae proponuntur: Comes vero Augustus Leiningen-Westerburg, ac fratris sui Augustus filius Christianus iisdem Comes Leiningen-Westerburg; Augustus Burgberg du Mont-Beaufort, et fratres ejus germani Joannes, et Ignatius Burgberg du Mont-Beaufort; Baro Friedericus Montbach; Baro Augustinus Stvrtnik; Josephus Niesner de Graevenberg; Comes Paulus Brigido; Baro Felix Jöchlinger; Joannes Sternfeld; Joannes Paulus Paccassi; Baro Wenceslaus Gaerstaeker de Simplon; Baro Carolus Fridericus Bibra; Ludovicus Christianus Reissig; Barones Joannes et Peregrinus Poeck; nec non Rudolphus et Eduardus Wivenot, penes relaxationem integrae taxae in numerum Indigenarum cooptandi declarantur, benignum assensum Suum cum eo clementer impertitam esse; ut benigni hujus Sui annutus diserta in Articulis illis fiat mentio; benigne porro assentiri altefatam Suam M. S. ut Baro Ludovicus Mandel;

Comes Josephus Roggendorf; Comes Joannes Baptist Thurm, et Carolus Pidoll erga depensionem mediae taxae Indigenis adnumerentur, horum tamen inarticulationi non secus, quam debite expleta dispositione Articuli 17: 1830. locum esse; relate ad Carolum Nikel, et Georgium Drechsler benigna Suae Majestatis S. Resolutione subsecutura. In reliquo Posonii die 28. mensis Aprilis 1836.

Ó cs. kir. fősége márt. 27kéröl a' magyar kir. udv. Kancelláriához intézett legfensőbb határozata szerint Linczy József apátot és isk. kanonokot a' szathmári székesegyház főesperesévé méltóztatott kinevezni.

Bécsben a' pénz- és bányaiudv. Kamara, Laserer Leopoldot az alsó-magyarországi főkamara-grófság titoknokát concipistává nevezte ki.

Felsőleges Urunk születés-napja megünnepelésének jelesbjei közé tartozik még a' székely-udvarhelyi ünneplés is, hol a' ns szék RRci épen közgyűlést tartván, a' fő királybíró ur hitvese gr. Haller Karolina asszony a' nap díszére a' RRnek egy, saját kezeivel varrott 's a' megye 's Erdély czimereivel díszlő, költséges és pompás művű zászlót ajándékozott, — melyet a' RR. nagy örömmel 's harsogó éljennel fogadván, midőn később az egyházi ajtatosságra mentek, ezen zászlót a' régibbel együtt magokkal vívék. — Csomádon (Pest-vgyében) ismét az által lön jelesse ezen ünnep, hogy ekkor legelőször tartaték magyar ajkon isteni szolgálat, mi természetesen azon körülményt valósítja, hogy előbb e' dolgot a' magyar nyelv terjedelmének kelle megelőznie. Ezen haladásnak, mint értesítettünk, fő eszközei valának a' mélt. földes ur gr. Károlyi István, ki a' tanulókat nagy számu magyar iskolai könyveket osztott ki, 's a' buzgó Esztergály Mihály predikátor ur.

Majus 1sője déleste Pesten nagy dörgéssel és villámlással köszönte be. A' villám kétszer ütött le, egyika' Dunába, másik a' kir. egyetem könyvtára épületébe szárazon; kár azonban nem történt más, mint egy fedélgerendának széthasogatása. Ezelőtt 19 évvel is sujtott már ez épületbe mennykő.

Pesten t. t. Vadasi Jankovich Miklós tábl. 's m. tudom. akademiái tisztel. tag a' helvétziai vallásu felekezeti iskolájának tőkepénzi alapítványul kétszáz pengő forintot ajándékozott, mely tette a' tisztelt egyház Elöljárósága következő irománnyal hálálta meg: Tek. Táblabíró ur! Az 1835 eszt. april 7ikénkölt 's egyházi gyűlésünkhoz intézett kegyes levele, mellyel fogva azon esetben, ha hazánk fővárosában két professzorral ellátott oly czélirányos intézet alapítatik általunk, melyben nemzetünk anya-nyelvének virágzását 's az idegenek fölött való emelkedését, férfi és leány gyermekinknek a' tudományok és mesterségek minden nemében anyai magyar nyelven való oktatása által eszközöndjük, 200 pengő frtot ajánlani méltóztatott, mélyen meghatá érzelmet. Ujabb forró érzés fogá el azonban keblünket, midőn egyházi pénztárnok Kecse Péter ur az ajánlott 200 pengő fortnak tek. Táblabíró ur által kezéhez lett fizetését jelenté 's azt bemutata. Melly buzgó 's a' sürü akadályokkal víni és győzni serkentő 's a' nemzeti ügyben csüggedést nem ismerő lélekkel tett kegyes adakozásáért midőn háladatos köszönetünket kijelenténk, egyszersmind az érdeklött summának a' kívánt czélra lett fordításáról szóló jegyzőkönyv-kivonatot azon ohajtással mellékeljük ide, hogy tek. Tábl. ur életét a' Mindenható hosszús évekre terjessze 's Nemzetünk boldogságát eszközölő minden igyekezetét gyümölcsösztesse; melly forró 's változhatlan ohajtásunk mellett alázatos tisztelettel maradunk Pesten april 28k. a' helv. vallást követő pesti Eklézsia előljárói.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' kis gyűlése aprilis 25én I. A' könyvtár' számára beadattak: 1) Kis Károly kapitány, 's levelező tagtól: Lengyel királyok' síremlékei Krakóban, számos metszéssel, lengyel nyelven. Krakó 1835. 8. 2.) Pékhatá Károlytól: a) Helvétiai vallástétel az ágendával együtt. Kolosvár 1680. 8. 16. b.) Verbőczy I. törvénykönyvének compendiuma. vers. Homoródi Sz. Páli Ferencztől. Kolosvár 1704. 12. c.) Tractatus criminalis Jacobi Novelli. Velence, 1565. 12. d.) Rettorica et poetica d' Aristotile; tradotte in lingua vulgare florentina da B. Segni. Velence 1551. 12. 3.) Tahy Gáspártól a.) approbatae constitutiones Regni Transsylvaniae. Kolosvár 1677. fol. b.) Egynehany teveliges kérdésekre reovid keresztényi feleletek. Hely és év nélkül 16. ré. 4.) D. Töpler Eduárdtól annak saját munkája. Theoretisch-practische Grammatik der ungarischen Sprache Pest, 1835. — II. Az akademiának 1832diki novembertől folyamathal levő játékszini küldöttsége előterjesztvén eddigi munkálkodásáról szóló jelentését, annak a' társaság' hivatalos hírlapjaiban közöltetése határozottatott. — III. Egy kiadás végett a' társasághoz másodsor beküldött hadtudományi munka; mint szinte a' Tudománytár' számára benyújtott egy természettani 's egy jogtudományi értekezés, megvizsgáltatás végett illető tagoknak kiadattak. — IV. Két megbízott tag' hivatalos előadása' következtében egy nyomtatás végett beadott szomorujáték visszautasítottatott.

Uj hangászati intézet Debreczenben. Főtiszt. nagyváradi kanonok, kispripost, és városunknak mélyen tisztelt plebánusa Kritsfallussy Ferencz ur nemeslelkűségének és hazafiságos áldozatjának újabb bizonyítványával kötelezle városunk polgárainak háláját, midőn legközelebb a' hangművészet terjesztésére és virágztatására saját költségén oly intézetet állita, mellyben 12 ifjú (mint értesítve vagyunk) minden díjzítés és vallás különbség nélkül a' hangászat-tanulásra felvételik; hol az alapító által évenként illő fizetéssel lakhellyel, 's élelem-neművel ellátott tanító-művész Pék József kezei alatt (ki Pesten 10 évig volt tanító) jelenleg 28 tanítvány közül három orgonát, 17en hegedűt, ketten fuvolyát, és 6an éneklést már is szép előmenetellel tanulnak. Honn.

Egerben april. 28kán hala el Eröss Gábor egri kanonok, a' jeles műkedvelő hazafi, miután kanonokságában öt nap hiján csak négy hónapot tölthete. A' boldogulttal Eger mint fíjával díszekthetik.

Havasalföldön a' termékek ára egy Foksányból költ tudósítás után következő: 1 kila buza (erdélyi mérték szerint 4 $\frac{1}{2}$ köből) 2 $\frac{1}{2}$ arany; 1 kila árpa 1 arany. A' speculansok sok gabonát szedtek itt föl 's vittek Galaczra, de nincs vásáruk. A' szőlőtökét a' hideg nagyon megrontotta. A' mult évi bor feketedni kezd. Tél nagy volt, széna még is sok maradt. Egy oka gyapju 30 kr. ezüstben. Sokan marhát szednek nyereségre. Egy oka viasz 17 piaszter. — Oláhországban a' buzát szedik és viszik Braillába.

A U S Z T R I A.

Az alsó-ausztriai kormányának legközelebb közrebocsátott körlevele szerint ó cs. kir. fősége nek f. eszt. jan. 29kén költ rendelésénél fogva ó cs. kir. fősége nek mint Csehország királyának és királynéjának koronázatásuk a' f. eszt. september első felében fog végbemenni Prágában. Ezen koronázást megelőzni fogja a' hódolás a' cseh Rendek részéről.

A N G L I A.

Az alsóházban april 12én többek közt Ewart indítványt tön némi törvényjavaslat-behozásra, mellyel fogva oly esetben, midőn valaki végintézetlenül hal meg, a' maradt vagyon annak gyermekei, vagy egyenes legközelebb rokonai közt egyenlőn osztassék föl. Az indítványtevő maga elismerte, hogy a' kérdés Angliának társas viszonyaiban tetemes másítást okozand; de épen azért pártolják azt a' radical tagok is 'sat. Ellenben a' jelenvolt miniszterek, mint Spring-Rice, J. Russell lord 's a' főügyész ostromlák e' rendszabályt, 's az végre 45 szóval 29 ellen félre is vetetett.

A' conservatív peerek nagyon készülnek az irlandi hatósági törvényjavaslat vitájára. April 16án ismét számosan gyűltek össze Apsleyhouseban Wellington hgnél. Azonban Wellingtont nem foglalatosság tartóztatá a' nagy tory-lakomabeli részvétől, mert ugyanazon estve egész kényelemmel üldögélt a' francia színház egyik páholyában. Az angol hírlapok előbb utóbb mindent megtudnak. — Mióta Londonban 's az ország egyéb révhelyein munkásan üzük a' hajós legénység-fogadást, bérök tetemesen fölözökent 's a' kalmárhajókra már hajóseibert csak igen nagy bér mellett kaphatni. Vannak hajók, mellyek 1 hónapra 3 ft. sterlinget 's 15 shillinget kénytelenek a' hajóseibeknek fejkenként fizetni, mi majd 100 váltó forintra megyen. — A' Globe tagadja a' párisi lapok azon híresztelését, hogy Anglia 's némely más hatalmak ultimatumot küldöttek volna d. Carlos-hoz, mellyben felszólítják őt lemondásra, 's a' háboru további folytatásától elállásra. A' M. Post, 's a' magas politikai körökbeli beszéd szerint a' kormányzó királyné titkon kabinetje tudta nélkül követet küldde d. Carlos-hoz, vele valamely egyezséről értekezendőt. A' Messenger azt hiszi, e' követet bizonyosan Aguirre Solarte, ki nem rég hagyta el Madridot Parisba menetel színe alatt.

Az alsóházban nem sokára egy kérelmet szándékoznak benyújtani a' leghíres 's legnagyobb befolyásu kalmárok, mellyben panaszkodnak, hogy Oroszország a' török persa 's levantei kereskedésnek nagy gátokat gördít útjába, 's különösen ártalmasan hat az angol érdekekre. — A' Times Dublinból jelenti, hogy april 13án tartott az irlandi nagy orangista páholy gyűlést, mellyben az intézet feloszlásáról tanácskozott. A' legjeles tagok is jelen voltak, 's mint-hogy a' közönség kitiltatott a' gyűlésből, csak annyit tudhatni, hogy az elhalasztás kérdése egyik napról másikra határozottatott. Millyen lesz azonban a' végső elintézés, még nem tudhatni, mert az csak később fognyilvánvára jutni. A' kérdésről nagy volt a' vélemény-különség. Azonban minden oda mutat, hogy a' többség a' feloszlás mellett leend. A' gyűlés elnöke Roden gróf vala. Noha mind a' tanácsbeliek, mind a' rendőrség legnagyobb szorgalommal 's munkássággal üzük a' nyomozást, még sem fődöztek fel mindedig semmi bizonyost azon gonosztevő iránt, ki III. Vilmos szobrát a' légbe röpítette 's így e' tekintetben minden fölfedezésről vagy elfogatásról eddig szárnyalt hir vagy tudósítás egészen alaptalan. —

April 6án osztatott szét az idegeneket illető új törvényjavaslat a' parliament tagjai közt. Következők annak főbb pontjai: Minden külföldi révből érkező hajó kapitánya, midőn valamely angol révben megszáll, tartozik a' vámhivatalban nyilatkozást tenni a' hajóján találkozó külföldiek 's idegenek számáról, nevéről, 's állapotjáról, mennyire előtte tudva van. A' kapitánynak tehát joga van csak megkérdezni minden utast: idegen e vagy nem, 's igényzési esetben töle neve, állapota 's foglalatossága előadását kikérni. De a' kapitánynak nincs joga az idegentől annak utlevélét előkérni; 's ha ezt teszi, bár csupán azért, hogy a' bejegyzést könnyítse, tulhág a' törvényen. Az idegen nem tartozik neki előmutatni utlevélét. — A' 3ik cikkely meghagyja minden idegennek, hogy, midőn valamely angol révbe érkezik, mutassa elő utlevélét, ha van, a' vám-tisztviselőnek, hogy följegyezhesse az idegen nevet, születéshelyét, a' révet, honnan hajóra szállott, 's azon helyet, hova szándékozik. Ha az idegen ezt elmulasztja, vagy vonakszik cselekedni, két tanácsbeli személy által hat hónap alatt megidézethetik, 's vagy 10 font sterlingnyi bírságra, vagy pénz hiányában 4 hetet nem haladó fogságra ítélthetik. E' cikkely csak arra kötelezi az idegent, hogy utlevélét a' vám-tisztnek előmutassa, ha van neki, de nem, hogy nála hagyja: ura marad ő utlevélének, 's Angliába jövén, ha egyszer az előmutatás formását teljesítette, azt teheti vele, a' mit akar. A' cikkely meghagyja a' vámtisztnek, hogy az idegennek, miután az a' fenkített nyilat-

kozást megtette, bizonyítványt adjon róla, 's annak másolatját a belministerséghez küldje. E' cikk ismét arra kötelezi a vámtisztet, hogy bizonyítványt adjon az idegennek, akár hozott magával útlevelet, akár nem; ha csak az idegen a' fenkített nyilatkozást akárszóvalakírásban megtette. E' bizonyítvánnyal ellátva az idegennek egyébre nincs többé gondja; 's ha Londonba jő, nem szükséges az idegen-hivatalba mennie, mivel e' hivatal az új törvényjavaslat által úgy is eltöröltetik. Ha az idegen el akarja hagyni Angliát, a' 6ik cikknél fogva tartozik bizonyítványát azon rév vámtisztjének visszaadni, hol hajóra szállt. De ha az idegen e' bizonyítványt elvesztette, vagy bármiért is elő nem tudja mutatni, e' cikknél fogva a' vámtisztnek nincs joga az idegent tovább utazásában egy perczig is gátolni. A' 8ik cikknél fogva minden bizonyítványt 20 font sterling büntetés alatt ingyen kell kiadni. A' 11ik cikkely végre igen fontos, 's azt mondja, hogy valamennyi idegen követ, úgy szinte azokhoz tartozó személyek, nem különben valamennyi idegen, kik e' törvény kihirdetése előtt már három év óta tartózkodtak az országban, vagy ezenul három éven át fognak tartózkodni, 's erről bizonyítvánnyal bírnak a' belső statustitoktól, e' törvény cikkeinek nem lesznek alávetve, hanem benszülöttekhez hasonlóan sem jövet, sem menet nyilatkozásokat tenni nem tartoznak. Így szól a' kormány törvényjavaslata; fognak e' s milly másítások benne történni? nem bizonyos még.— A' Globe szerint az igen hosszán tartó eszáz, és az igen hideg tavasz miatt rosz aratástól félnek Angliában. —

A' felsőház april. 12én tartotta husvét után első ülését. Duncannon lord azirlandi rendőr-törvényjavaslat 2ik felolvasatásához javaslatba. Ez már a' mult ülés alatt terjesztették ugyan elő, de azt a' lordok késedelmi ürügy alatt a' közelgő husvét miatt félretették. Szintezen törvényjavaslat miatt váltta szót Wellington hg is Melbourne-nal. Haddington (lordhelytartó a' volt toryministeriumban) ellenzé a' törvényjavaslatot, mert nevelné a' mostani ministerek hatalmát, 's ezt azért, mert O'Connelltól függenek, ki erőszakosan tölta rájuk e' törvényjavaslatot. Wellington azt mondá, hogy ő majd a' biztossági meghányásra tartja fen észrevételeit, de most is nyilváníthatja előre, hogy a' 10dik cikket ellenzeni fogja, melly a' lordhelytartónak nagy hatalmat adna kezébe, 's mellyél fogva a' rendőrkatonákat soha sem lehetne lordhelytartói világos engedelem nélkül a' tized és országos adók behajtására használni. E' határozás úgymond csak az izgatók pártja céljainak felel meg, 's Irlandban a' protestantismus ellenséginek kedvezne. Wicklow lord szintezen értelműleg nyilatkozik; Londonderry hasonlólag. Melbourne így felelt: „Sajnálom, hogy illy egyszerű rendszabály vitája, melly csak a' nyilvános rendfentartásra céloz, olly ingerlett lángra fajult 's majd személyességre vetemült. Ünnepelesen ellenmondok azon állításnak, mintha ránk valamely rendszabály erőszakosan tolatott volna, vagy hogy a' mostani kormány egyesektől függne. Mi, valamint minden alkotmányos ministerség, az alsóház többségétől függünk, 's ezen függelmét az ellenoldalbeliek igen is jól ismerik. Hisz megpróbálták e' többséget ők is megszerezni maguknak; de kudarcot vallottak! (Halljuk! kacaj.) Mi a' 10dik cikkre gördített ellenvetést illeti, úgy tartom, az a' lordhelytartónak nem ad több hatalmat, mint a' meny nyivel már most is bír. Azonban ohajtom, hogy midőn a' rendszabály majd vitatás alá kerül, e' vitatkozás alatt személyes kifakadások ne történjenek.“ A' törvényjavaslat másodsor felolvasatott, 's a' biztossági meghányás april. 19re határozatott.

Az alsóházban april 19én Harvey doctor indítványt tön arra, hogy a' nyugpénz-jegyzék vizsgáltsák meg, 's a' melly czimek nem fognak alaposaknak v. helyeseknek találtatni, azok töröltessenek ki. Indítványa támogatásul kemény beszédet tartott, mellyben előadá, mikép tulajdonította el magának a' parlament a' nyugpénzesek czime alaposágának megvizsgálási jogát, 's e' tekintet miatt Burke indítványa következésében azt határozta, hogy a' nyugpénz-jegyzéknek nem szabad 195 ezer font sterlinget meghaladni. 1830b. e' mennyiség nem ment többre 143,000 font sterlingnél, most pedig 150,000 f. stg. Azok száma, kik közt e' mennyiség elosztatik, összesen 1303 főre megyen, 's 300an közülök olyanok, kik egyebet nevéknél érdemül nem tudnak felhozni. Sőt valamennyi közt talán 12nél alig lesz több, kik a' nyugpénzt valóban megérdemlék. Ehez képest kívánja, hogy e' nyugpénzesek czimei vizsgáltsanak meg. John Russell lord az indítványt ellenzé, 's noha elismerte, hogy a' nyugpénzesek nagyobb része nem érdemlette meg a' nyugpénzt, még is a' kormány hűsége 's tekintete meg kívánja, hogy a' már egyszer megajánlott nyugpénzek folyvást maradjanak meg 's javítás csak jövendőre téssek. Ő csak kétszer ajánlott még eddig személyeket a' nyugpénzesek sorába, egyszer Walter Scott leányát, másszor pedig Moore Tamást. Hume ur támogatá az indítványt, de Ward ellenzé, míg az többek szólása után 215 szóval 146 ellen félre vetetett. April 20án Stewart indítványt tett arra: „kéressék meg a' király, hogy azonnal diplomatai ügyviselőt küldjön Krakóba, 's olly rendszabályokhoz nyuljon, mellyeket ő fölsége legalkalmashaknak véland Anglia kereskedési érdekeinek védelmére 's biztosítására Törökországban 's a' fekete tengeren.“ De indítványt visszahúzta.

A' dublini hatóság azt határozta, hogy III. Vilmos lovag szobra egészen előbbi alakjában ismét állíttassék helyre és pedig a' legeszközölhetőbb hamarsággal, úgy hogy a' boynai csata legközelebb jövő évnájjára az új ismét kész legyen. A' költség nem fog többé kerülni 500 ft. sterlingnél. A' vétkest úgy tartják, könnyen

kézre fogják keríteni, mert elsőben olly nagy jutalom van rá téve, azután pedig, mert a' tette szabott büntetés igen csekély, azaz legföljebb 5 f. sterling, vagy két hónapi fogság. —

Valamennyi angol hadrévben igen nagy mozgás uralkodik. Többek közt Portsmouthban három 120 álgys hajó fekszik készen, 's négy 80 álgys, mellyek csak intésre várnak, hogy azonnal a' tengersíkra szálljanak. Még több hajót is készítenek föl, de hajóslegénységet sokkal nehezebb kapni, mint kívántatnék. Egy hadihajó Shetland, és Orkney szigetekbe küldetett hajós-legénység-fogadásra. Azonban mondják, hogy egy más kormány is küldött oda ügyviselőket szinte hajóslegények szerzésére. A' tudósítás azonban nem mondja, micsoda kormány az.

Londonból april 16ról írják, hogy Pozzo di Borgo gróf az orosz követ a' britt udvarnál valóban visszahivatott Londonból 's nem sokára el is fogja hagyni Angliát 's a' szárazföldön valamely fürdőbe utazni, egészsége helyreállítása végett, mint hiszik Aachenbe menend. Ki lesz a' londoni orosz követségben utódja, még nincs elhatározva. Azt mondják, Wellington hg. is a' szárazföldre szándékozik rándulni a' jövő nyáron.

Közönségesen azt beszélnek, hogy Pozzo di Borgo a' londoni követségről le fog mondani, 's helyébe Matuschewitsch lépend, de mióta P. di Borgo egészsége javul, e' hír is megszűnt.

F R A N C Z I A O R S Z A G.

A' követház folyvást a' vám-törvényjavaslatl foglalkozik, mellyről még mindeddig bizonyost nem mondhatni. Benne a' legellenkezőbb érdekek harcolnak egymással, de nem mindig egyenlően. Mindeddig a' javaslat többnyire néhány szabadítókos gyártó, vagy földbirtokos érdeket vevé figyelmébe, az egész nemzet érdekei iránt pedig nem mindenütt mutatkozik elég világos nyom. A' répaczukor-gyártásra rovandó adórul a' lapok még folyvást vitáznak 's azzal úgy, mint a' kormány javasla, senki sincs megelégtelve. —

Azt mondják, a' 30 lengyel kiharancsoltatása Párisból a' lengyel szövetség-tétellel kapcsolatban áll.

A' pairkamra april 13án folytatá a' ministeri felelősség törvényjavaslata vitáját, 's az 10 és 2ik cikket, mellyek ufolag a' biztossághoz voltak utasítva átdolgozott alakban most már elfogadá. Az 1. cikk így szól: „A' ministerek felelősek minden tettért, mellyet a' király királyi hatalma gyakorlásában elkövet. A' 2ik így: „Mindenik minister felelős azon tettért, mellyet ellenjegyzett, valamennyi minister felelős a' kormány rendszabályiért, mellyekben közösen munkált. A' 7ik cikk azt határozza, hogy azon esethen, midőn valamely minister a' követház által kiszabott mennyiségű hitelt áthágja, ezen megszegés v. túllépés által okozott kiadás vagy egészen vagy részben a' minister vagyonából rovassek le. A' biztosság árulásra halált, szolgálati vétségre 's pénzpezérlésre elvitetést (deportatit) börtönt, várbüntetést, letévést, polgári 's politikai jogoktól megfosztást javasol, azon toldalékkal, hogy a' vétkesnek talált minister kárpótlással is tartozzék. E' törvénycikket a' pairkamra april 19én másáttalan elfogadta, mind az első mind a' második részre nézve, noha mind Decazes hg. mind a' nagy peesetőr hatalmasan vitézkedtek, hogy a' kárpótlást illető rész ne fogadtassék el. —

Touloni levelek szerint april 14éről oda telegraph által azon parancs érkezett, hogy a' kikötőben tartózkodó minden hajó indulásra készen tartsa magát. Céluk Algier lenne 's a' nagyobbak közülök arra vannak rendelve, hogy Algierban katonákat szedvén föl, azokat Spanyolországba vigyék.

A' Moniteur april 24én jelenti, hogy Orleans és Nemours hg. majus hónap első napjaiban Németország felé szándékoznak indulni. Először is mind a' két herczeg Berlinbe menend, hogy ott a' tavaszi hadi gyakorlásokon (manoeuvre) jelen legyenek, onnan pedig Bécsbe jövendenek, 's csak julius első napjaiban térendnek Franciaországba vissza. —

A' pairkamra april 20án 91. szóval 6 ellen fogadta el a' ministeri felelősségről szóló törvényjavaslatot; mellyről azonban nem tudni még, nem fog e' az a' követkamrában újra tanácskozás alá vétetni 's megmásítatni, minthogy a' pairkamra sokat változtatott rajta. —

S P A N Y O L O R S Z A G.

A' procuradorház april 10iki ülésében a' válasz-fólrás 5ik cikke is a' választottság javaslata szerint fogadtatott el. Abargues ur a' ministerség mellett nyilatkozott; Castel pedig interventio ellen, de cooperatio (segédhatás) mellett. Galiano hevesen kikel ezen két értelmű szójáték ellen, 's azt kívánja, hogy a' nemzet minden lehető hasznát vegye a' négyes szövetségnek, 's e' pont fölött a' ministerség által világitassák föl, a' mennyire ez a' diplomatai titkolódzással összeférhető. Arguelles szükségtelenek tartja a' külső avatkozást, mivel a' carlositák mind eddig sem lépték át az éjszakai tartományok határait, a' status szükségéi pedig az utóbbi hat hónap alatt mintegy csudatétel által ki vannak elégítve. Mendizabal szivesen ad a' négyes szövetségre nézve bővebb fölvilágításokat, ha a' ház ezen közlés rosz következéseire nézve a' felelet terhét magára vállalja, de, a' mi őt illeti, illy közlést még most károsnak tart, 's így nyilatkozik Galiano ellen: Galiano ur nem tesz elég különiséget az interventio (avatkozás) és cooperatio (segédhatás) közt; avatkozás az, a' mi 1823ban őt (Mendizabalt) Galianoval együtt számüzé; segédhatás pedig, a' mint 1834ben Spanyolország a' szomszéd Portugáliát segíté, 's a' mit jelenleg Spanyolország a' szövetséges hatalmaktól nyer. Ha Spanyolország

ország 400 ezer orosz, vagy lengyelt, vagy francziát látva át lépni határain: azért ügye nem lenne jobb állapotban. Legyünk egyetértők, így a' zendülést is kiirthatjuk, 's más népek tiszteletére is számot tarthatunk. Úgy hiszem, azon egyetértésnek, melyet a' külföld sept. 14-ike óta köztünk észre vett, köszönhetjük a' bánásmódot, mellyel az irántunk viseltetik. — Alc. Galiano: én nem mondám, hogy 400 ezer orosz 's a' t. nyomúljon be hozzánk, én a' négyes, nem pedig a' szent szövetségről szoltam. Én azt kértem, hogy, miután már a' segédhatás rendszere el van fogadva, húztak e' abból minden lehető hasznot? — Mendizabal: én meg csak azt mondám, hogy külső beavatkozásra szükségünk nincs, ha egyetértünk. — A' procerek 's a' procuradorház leghevesb ellenzői közt váratlan közeledés mutatkozik; Isturiz, Galiano 's a' t. uu. folyvást ebédre 's mulatságokra hivatalosak. Legközelebb Miraflores, Rivas hgekkel 's a' procerház leghatalmasb tagjaival együtt Osuna hgnél valának. Ez méltán aggodásba ejti a' ministereket.

Legújabb madridi hírek szerint a' választófőirás vizsgálata apr. 14-én elvégeztetett. Különösen, a' bizodalni szavazatot tárgyzó cikk a' Moniteur szerint 77, a' Cour. Français szerint pedig 97 szóval 17 ellen fogadtatott el; de négy procurador nem szavazott. Az egész főirás a' választottság javaslata szerint maradt meg; 's a' ház azonnal a' főirás átnyújtására kinevezendő küldöttség megválasztásával foglalatoskodott. A' 18-ik cikk, mely a' polgári háboru-bevégezhetés eszközöiről szól, igen heves vitára adott alkalmat Mendizabal 's Isturiz uu. közt. A' minister ugyanis Galiano megtámadásai ellen hévvel ótalmazván saját kormányát, önvédelmét azon szemrehányással végzé, hogy az ellenzék bizonyító okok nélkül és kiáltó igaztalansággal harczol a' kabinet viselte ellen. Isturiz fölfogá e' szavakat 's vádolni kezdé a' ministert, hogy az minden illedelmi érzést legázol, 's ön méltóságáról megfeledkezik, midőn hivatalos helyzetével azon czélra él vissza, hogy az ellenzék nézeteit bünökké bélyegzi 's becstelenti. — „Bizonyítványokat kívánnak tőlünk? így kiálta föl, 's vádolnak hogy azokkal elő nem állunk pedig? inkább köszönettel tartoznának hallgatásunkért, melyet az ország érdeke kíván; ha legmagosb tekintetek nem tiltanának el bennünket a' statutíkok leleplezésétől, szólanı fognánk. Valóban alapunk nem hiányzik, mellyre okoskodásinkat könnyen építhetők, de nem akarunk veszélyes kiméletlenséget követni el. Ezt tudja a' minister, 's ezért gonoszul arról vádol bennünket, hogy okhijány miatt vagyunk kénytelenek hallgatni. A' vitakozásoknak ezen fordulata, melyet most a' cortesben láthatni, kétségen kívül teszi, hogy a' ministerelnök és Isturiz uu. közt történt meghasonlás utóbb is csakugyan váratlan fölfedezésekre vezetend. — April 11-én Barrio Aynso követ azt nyilatkozatá, hogy minden előtt a' navarrai háborut kell elvégezni, hogy ha e' cél-elérésre beavatkozás lenne szükséges, azt el kell fogadni, ha kozákok vagy beduinek, vagy magok az ördögök ajánlanák is azt. Mendizabal: már tegnap kinyilatkozatám, hogy én az avatkozásnak nem minden nemét zárom ki. Arguelles azt tevė hozzá, hogy ő ugyan folyvást az avatkozás ellen szavazand, de némi segédhatást, ha az szükséges lenne, 's 200 ezer embert hozna segítségül, örömet elfogadna azon föltétel alatt, hogy az a' spanyol kormány által kitűzött határokat tul ne haladja. — A' procerház apr. 18-án előtt nem kezd el vitakozását a' választófőirás felett; a' ház ellenző szelleme előre sejteti, miképen fog az hangzani. —

A' saragossai tartományi választottság egy főirást nyujta be a' királynéhoz, mellynek kemény kifejezései nagy ellentétben állnak a' trónbeszéd kedvező biztatásával; a' barcelonai hasonló főirást küldte; valamint az alcannizi nemzeti őrség is még mártz. 17-éről, mellyben az mondatik, hogy 1835 júliusától fogvást az alsó Arragoniában kóborló guerillacsapatok száma 1150-ról 6000 főre szaporodott 's ezekkel csak 1400 kir. gyalog 's 140 lovag-katonára áll szemközt. — Evaristo S. Miguel (1823b. minister) april 7-én Madridba érkezett, 's úgy hiszik, hogy Serrano gen. helyébe fog küldetni Arragoniába. Ő mostanában egy igen érdekes irományt bocsáta közre a' spanyol polgári háboruról. — A' Sentinelle des Pyrénées szerint Jaureguy (el Pastor) osztálynok hivatalából letétetve, Pamplonába vonult vissza, 's eltávolítását Espertero és Ribero generáloknak köszönheti. — Valenciában nagy a' félelem, mert nagy számu zendülők csaponganak a' város kapui előtt. Lirian kívül még egyéb helyeket is elfoglaltak 's feldúltak a' pártosak, 's ezen megrohanásaik által legalább 900 pusztát, 200 lovat, sok töltést 's 11,000 nehéz piasztert tevének magokéivá. Mártz. 31-én Cheste és Chiva lettek martalékaikká. A' valenciai kormányzó, mártz. 3-án éjjel 67, politikai bűn miatt elfogott carlositát Alicantébe küldött, hogy azon esetre, ha p. o. a' carlositák megtámadnak a' várost, velők baja ne legyen. — April 17-én Santandernél 150 angol katona szállt partra lovakkal 's hidkészüetettel. — A' G. de France szerint Zorilla guerillavezér 1500 főből álló csapatostul april 8-án Blonesbe (falu 3700 lakossal, Barcelonától 13 lieu távolságra) nyomult 's a' lakosaktól sarzadót csikart. Mina gen. 9-én Barcelonában betegen feküdt. — A' palenciai püspök, ki megyéjét elhagyván d. Carloshoz akart szökni, Burgos környékén elfogott.

Lequeitio bevételéről bővebben írnak már a' hirlapok, 's közlik Casa Eguia fő vezérnek két hiv. tudósítását a' hadi ministerhez, mellyekből kitetszik, hogy a' vár három órányi rövid ostrom után (april 12-én) melly délben kezdődött 's már 3 óraker végződött, a' carlositák által vitézül bevétellett. Az őrsereg, be-

tegekkel és sebesekkel együtt 800ra megy, 's kegyelmet nyert. — A' várat ostromló carlositák mintegy 50 embert vesztenek. A' várban talált élelem 's hadiszer becsé legalább is 500 ezer frank-ra megy; 18 álgu 's 80—100 mázsa lópor jutott kezeikbe. Ha magokat még csak két óraig ótalmazták volna, egy, segítségökre érkezett zászlóalj talán megmentheté a' várat.

A' d. Carlos udvarában megjelenő Gaceta oficial ap. 5-éről tagadja azon állítványt, hogy a' carlositák 3 fegyvertelen angol katonát megöltek; mint ezt a' bilbaoi Boletín után sok hirlap fölvevé, 's úgy adá elő a' dolgot, hogy La salve vidékén egy carlosita csapat három, egészen fölfegyverzett angol tisztre bukkant 's azokat a' fővezérhez akarta vezetni, hogy ott magokat bővebben igazolják ki. A' tisztek azonban nem engedelmességek, hanem fegyvert fogván egy carlositát megsebesítettek, mire azután a' többi carlosita haragra gerjedvén, egy angolt szinte megsebesítettek, a' mi nem történt volna, ha az angolok egyszerre engedtek 's magokrol bebizonyították volna, hogy nem a' britt segédsereghez tartoznak.

Az april 11-iki Vapor következőleg számítja a' cataloniai carlositák hadi erejét: Fővezérek Torres, Tristany Horteu és Borges, apróbb vezérek Zorilla, Pixtor, Caballeria, Llarç 's a' t. — Torres zászlóji alatt 3000 ember gyalogság 's 80 lovag, Tristany alatt 2000 fő 's 30 ló van; Horteu, ki ritkán válik el Torrestől, két zászlóaljnak parancsol (mintegy 1000 ember.) Torres csapatjában egy navarrai guid-zászlóalj is van, és számos navarrai tisztt, kik a' cataloniaiakkal nem legjobb egyetértésben állnak. A' többi erő egészen apró guerilla csapatokból áll, 's mindössze 12 ezer főre megy. A' csekély számu 's rozsz lovakkal bíró lovasság igen kevés fontosságu. — Ugyan a' Vapor szerint a' christinók feldúlták a' peramalai löpörgyárt, 's figuerelai álguöntő-gyárt.

PORTUGÁLIA.

April 21-iki Moniteur szerint Párisba azon telegraph-hír érkezett, hogy Ferdinand Szász-Coburgi hg. april 8-án Lissabonba megérkezett, 's a' következett napon, ugymint april 9-én délután egy óraker a' királynéval összekötetett.

A' Courier bizonyosnak mondja, hogy Lavradio gróf, ki Ferdinand hget Lissabonba kíséri, mingyárt érkezte után parancsot veend új ministerség-alkotásra, mellyben ő maga vinné az elnökséget 's a' külügyi tárczát; a' pénzügyi zavar lehető legjobb helyrehozatása pedig Mouzinho d'Albuquerque bizatnék; ezenkívül Sa da Bandeira báró és Loureiro ezredes lépnének a' kabinetbe. — A' Courier nagyon mentegeti Loulé marquist azon vád alul, mintha ez a' királyné magtalan elhunytá után, ön gyermekei számára kívánná biztosítani a' thronöröklést.

A M E R I K A.

Mexico. A' madridi Gaceta több figyelmet kezd fordítani a' délamerikai néhai spanyol tartományokra. Ez uttal egyszersmind követk. statikai adatokat közöl különösen Mexicoról, melly 19 szövetséges státusra és 4 kerületre van felosztva. Népe többféle nemzetből áll. Indus négy millio; vegyes faj (európai 's indus származék) két millio; Creol, vagy is az országban született spanyol ivadék: 1,200,000; Zambo, vagy feketétől 's industól származott 600 ezer; fekete 100,000; európai spanyol 10,000; idegen 15,000. — Texasban az ideigleni kormány oklevelet bocsátott ki az ország jövedelem-forrásiról. E' tartomány, melly mint tudjuk, zendülésben van, Salinas és Rio-grande folyamok közt fekszik, 's nagysága 250 ezer angol négyszeg mérföld, vagy is négyszer olly nagy, mint Éjszakamerikának bármelleyik legnagyobb tartománya, p. o. Ujyork, Pennsylvania, Virginia vagy Ohio. Nagy figyelmet érdemel azon körülmény is, hogy egész Mexicoban csak a' texasi révek jök az atlanti részen, 's csupán ott tarthatni tetemesb tengeri erőt. Eanélfogva igenkönnyen megmagyarázhatni: miért ohajtja Éjszakamerika Texast Mexicotól elszakasztani, 's ha meg-ejtheti, magához kapcsolni. —

A' Times Ujyorkból mártz. 29-ig ezeket közli: A' várost ismét új gyuladás érte, melly 34 házat hamvasztott el, 's melly mellett három ember vesztette életét. Azt is híresztelék, hogy több izben megpróbálák Charlestown várost felgyújtani. Egy szabad néger háza ugyanott a' légebe is röpítettett. — A' Texasból jövő hírek nem igen kedvezők a' fölkelőkre nézve. Santana útban volt a' tartomány felé 's megesküött, hogy vagy Texast ismét visszafoglalja, vagy inkább Mexicot is elveszti. Előcsapatja San Antonióhoz közelgett. A' Camancha-Indiánok, kikről eleinte azt hírtették, hogy a' mexicoiak részire 's bérökbe állottak, nyugalmasan viselik magukat, 's Houlston tábornok, Texas kormányzója alkudozásba bocsátkozott velök. —

Santana mint mondják Texasba már megérkezett. Előcsapatai már némi győzödelmeket is nyertek a' fölkelők ellen. Az amerikaiak épen nem kételkednek, hogy megrohanásinak ellen fognak szegülni, 's hogy hasonló számmal bizonyosan győztesek leendnek, igen hihető; de más részről azt is beszélük, hogy soraikban egyenlenség uralkodik. —

Washingtonból következőt írnak mártz. 19-ről: Az indián-háboru, a' közös várakozás ellenére folyvást tart még a' sikon is. Legújabb híreknél fogva Floridából Gaines tábornok mintegy 1000 emberrel erős állásban volt, 's az indiánokat megtámadni készült, de sánczai közt még csöndesen vesztegelt Clinch ezredesre várólag, ki szinte annyi emberrel vala oda érkezendő, 's az ellenséget hátul megrohanandó. Ha elsül e' csel, a' vad háborunak véget fog szakasztani. Scott tábornoknak Gaines csapatját is oda számítva

mintegy 4000 főnyi serege van, mely a naponként érkező önkényesek által folyvást szaporodik. A' Seminole-indiánok serege nem több 1500 főnyinél. Nem rég követ érkezett Washingtonba Mexicóból, kiről azt hirtelik, igen fontos küldésre van megbízva. A' mexicóiak tudillik alkudozni akarnak az egyesült statusok kormányával Texas tartomány eladatása iránt. Washingtonba april. elejére Texashól is várnak követeket, 's így van még is némi kilátás e' vizsaly barátságos kiegyenlítésére. A' közönség hiedelmeként a' congressus e' vételt helyben fogja hagyni, 's az erre kívántató pénzt megszavazni.

Callaoból Délamerikában nov. 9kei levelek szomorú képét adják Peru mostani fekvésének, 's jövődó kilátásinak. Az ország t. i. 1835 feb. óta zendülésben van. Az idegen kalmárok igen szenvednek miatta. A' limai és callaói révly-közi országot pezseg rablólóktól, kik még a' fővárosba is merészek rontani, mivel abból minden katonai őrséget eltávolítottak. A' régi spanyolok nagy részét kiűzték, kik nagy dúsan hagyják el Perut. Közönségesen 's méltán úgy vélekednek, hogy tán 30 eszt. mulva az egész ország ismét indus kézre kerül, kik főrészt teszik a' hadi seregnek.

Riobul az északamerikai lapok jan. 23ról búsnak rajzolják Brazília állapotját is. A' bizonytalanság még folyvást gyötri a' népet, de leginkább a' kereskedőséget, mely kétes zavarban van, mint szinte a' kormány is, részint a' parai zendülés, részint a' rio-grandei republicanusok miatt. Reménylök ugyan, hogy Riograndeóban helyrehozandják a' csöndet engesztelő rendszabályokkal, de a' mozgás főintézőji azt nyilványíták, hogy semmi esetre, és semmi föltétel alatt a' császári kormánynak hódolni nem fognak, mit a' tartományi gyűlés többsége is helyben hagyott. A' kisebb rész hű akar maradni ugyan a' kormányhoz, de nehéz munkába fog kerülni e' hűséget megtartani. A' kormány hiv partja is gyűlést tartott.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Hiteles tudósításoknál fogva Patrashól martz. Sról Rumeliában a' nyugtalanságok már közel vannak a' teljes lecsilapodáshoz. — A' kormány rendszabályai nem hibázták el a' ezélt, mert a' rumelióták és sutióták főnökei, kikre bizá a' kormány e' zendülők legyőzetését, vagy lecsilapittatását, csak hamar annyi embert hoztak össze, hogy három csapatban azonnal megtámadhaták a' zendülőket, kik valamint vakmerők voltak, míg semmi akadályra nem találtak, úgy gyávan hátráltak, midőn a' kir. seregek hatalmát érzeni kezdék. A' kormány seregei most folyvást üzik őket. A' zendülők maradéka még alig áll néhány százból, kik közül néhányan egy klastromba zárkoztak 's védelemre készülnek, a' többi Triochorio faluba sánczalkozott, hol mintegy 2000 főnyi kir. sereg által elzárva 's kevés had és élelemszerrel ellátva hihetőleg vagy kénytelenek lesznek magukat megadni, vagy tán éjjel keresztül vágják magukat 's ez esetben egyszersmind nincs egyéb menedékek, mint a' török határra szökni, mit a' rumeliái vezér tetemes sereggel ügyekszik meggrátolni. 'S most sül már ki, hogy a' zendülők constitutiót sürgettek! Az elégteleneleg egy részének nyitva áll ezentul a' kormány serege, hová az egykori fölkelő görög seregek tisztei előbbi rangjuk v. tisztpozczuk szerint fogadtatnak föl.

N É M E T A L F Ö L D.

Haagaból april 14ről írják, hogy a' generalstatusok april 13iki ülésében szavazatra kerülvén a' pénzügyi törvényjavaslat azon része, mely a' kelet-indiai adósságról rendelkezik, 46 szóval 6 ellen, az pedig mely a' teljes kamat-fizetést elhatározza, 40 szóval 12 ellen fogadtatott el.

A' jávai ujság mult év dec. 30ról azt írja, hogy nov. 1én a' molukkai szigeteken iszonyu földrengés volt, mely rettentő dulásokot tett. A' borzasztó esetet hihetőleg valamely bandai tűzokádó hegy okozta. Amboinában 58 embert temettek el egy katonai lakatanya omladéki, 66 keményen megsérült. Valamennyi épület vagy tetemesen megrendült, vagy megkárosult, a' chinaiak tanyája egészen feldúlva; az új révgát szétzúzva; szóval az 1781iki földrengések semmik sem voltak ehézképest. Első tekintetre a' kár többre tétetik 300 ezer forintnál. Aggódvá várnak tudósításokat a' többi szomszéd szigetről, hol a' dúlás tán még szörnyűbb lehetett. (Tán ezen eseményből támadt azon hir, melyet az angol lapok egyike indított 's terjesztett, mely szerint Peking, a' mennyei ország (China) három millió lakossal bíró fővárosa földrengés által végkép elenyészett volna.)

B E L G I U M.

Brüsselből april 9ikéről írják, hogy a' hadminister lemondani készül, mivel meguntá már a' sok ostromot, mellyel az ellenzési lapok zaklatják; előlött lemondása után Belgiumot el is akarja végkép hagyni. Mondják, ha a' hadminister valóban lelép, úgy a' többi francia tisztt is ott fogja hagyni a' belga szolgálatot. E' francia tisztek száma az egész belga seregben mindössze csak 63ra megyen. Azt is beszélik hogy Orleans hg brüsseli útja ezen ügygel némi összekötésben volt. A' belga katonaság már régóta kajla szemmel nézi a' francia tiszteket a' belga seregben.

Az Allg. Ztg. Brüsselből april 17ről írja, hogy martz. hónapban a' mechelni vasuton 34 ezer személy járt. A' mechelni vasut megnyitására Antwerp felé majus 3ra van kitűzve nagy ünneplésekkel. Mint mondják a' király 's királyné is majus 2kán Antwerpbe rándulandnak. —

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

A' Gazette di Zara nem kedvező híreket ír Livnoból, Bosniából, hol a' reményelt béke 's csönd helyett ismét nyugtalanság 's zendülés uralkodik. Az ott összegyűlt zendülők nem csak nem szelvedtek el, sőt inkább szaporodnak, 's naponként veszélyesbökké válnak e' tartományban, mellyet mindenféle zaklatással nyomorgatnak. Naponként új tervek készülnek, 's mint mondják, Sarajevot szandékoznak megtámadni. A' zendülők Firdus bég kapidzsi basit arra unszolták, álljon hozzájuk; de mivel ez azt tenni vonakodott, 's jóságára vonult, a' zendülők Livnoban 's környékén mindent elpusztítottak, mi Firdus bégé volt. April 2án a' lázongók, kik már ezúttal 1000 főre mentek, ismét felszólították Firdus bégét, csatlakozni hozzájuk; de ő, ámbár a' glanczi musselim is részökre pártolt, folyvást vonakodott; miért is a' zendülők Celebich jóságára ellen indultak, hol tartózkodék. Ezalatt Achmed bég, Firdus testvére mart. 28án megütközött a' zendülőkkel, 's megverett; miért is Firdus bég, látván, hogy az ellenség számának nem állhat ellen néhány emberével, ott hagyta Celebichet, 's egy másik jóságára vonult Zernilukba, hol közelebb esett az ausztriai határokhoz. A' Gazette di Zara e' tudósításhoz azt toldja még, hogy Signböl (Dalmatia) april 9ről írják, mikép Firdus bég april 8án 63 párthívével csakugyan átjutott a' határon Unistio faluba, 's innen a' hani vesztegintézetbe jött 5 lóval, kevés pogyászszal a' veszteglési időt kiállani. Firdust már mostan Signbe várják, hol értelmes és becsületes viseletéért bizonyosan jól fogják fogadni. Már 6án 's 7én ügyekezett a' határszélen átjutni, de a' pártosak majd minden menedékutat elzártak előtte, míg 8án csakugyan megszabadult. —

Legújabb tudósítások szerint az Oesterreichischer Beobachter után az oroszok Silistriából azonnal kitakarosznak, mihelyt a' törökök a' még hátralevő háborui költség maradékát, mely a' két hatalmasság közti újabb egyezésnél fogva nyolcz millió pengő forinttra megy, — megfizetik. —

O R O S Z O R S Z Á G.

A' Journal de St. Petersbourg mellett egy kis röpkeirat jelent meg, mely a' Jour. des Débats ama' cikkelyeire akar megfelelni, mellyeket a' nevezett lap az orosz czár varsói beszédére kiadott. A' röpkeirat szerzője a' Jour. des Débats szerkesztőjéhez szól, 's arról panaszodik, hogy az itt kijött választ elküldötte ő mindjárt a' Jour. des Débats cikkéi megjelente után, de a' Jour. des Débats azt fölvenni vonakodott. E' válasz, mi igen természetes, az orosz czár beszédét 's viseletét a' lengyel nemzet iránt igen védelmezi 's igazolja el annyira, hogy az orosz czár másképp nem is cselekedhetett volna.

A' belminister előterjesztésére a' czár megengedé az ujra előfűjesülhetést azon Mohammed vallásbeli nőknek, kiknek férjeik száműzettek. —

Oroszországban is készülnek vasutakat építeni. Az első sz. Pétervárból Zarskoeselo és Pawlowsk felé szándék vinni. A' szabadíték már megvan, 's a' társaság némely kedvező engedélyeket is nyert a' kormánytól. Azok közé tartozik, hogy ha az angol vas száztól tizenötlet olcsóbbra kerülend, szabad legyen a' szükséges vasat Angliából behozni. De ha az orosz vas száztól 15nél nem lenne drágább mint az angol, a' társaság tartozik orosz vasat száztól tizenötlet drágábban használni.

E L E G Y H I R.

A' skótziai hegylakosokra mint ránk magyarokra is igen nagy behatásu a' honvágy 's hazai népdalok. A' buenosayresi legutóbbi háborgásban egy felső-skóthegységi katona spanyol fogságba esvén egy amerikai személybe szeret, 's elbájosltva az élet kényelmétől, mellyeket e' kimeríthetetlen termékenységi föld nyújt hazája szigoru 's meddő vadonhoz képest, eltökélte magát végkép Amerikában letelepedni. 'S midőn ez elhatározását földijével közli, az minden szó vagy fonákló ellenjavaslat nélkül sátorába vezeti őt, madga mellé ülteti, 's elkezd előtte ama régi skót népdalt: „Oda Lochhaber!“ szivrehaton énekelni. Könyűbe borulnak erre az ott maradni szándéklónak szempillái 's leplébe burkolódzva ezt mormolván „Oda Lochhaber!“ fölkiált: nem, nem, én visszamegyek! t. i. gyermekora dalai zendültek e' dalra füleiben meg 's a' bőség édenét fölcserele honja kopár szirteivel, sivatag völgyeivel, hogy ott sanyar életkűdés után szülőföldje anyáulbe hajthassa nyugalomra inség- 's veríték-borította fejét.

Tobolsk városról Szibériában két nevezetes megjegyzést tesznek, először, hogy e' városban 3000 ház 's csak egy kéményseprő van de még sincs gyakran tűzveszély, mert mindegyik lakos maga tisztogatja háza kéményét. Másodsor: Tobolskban több ezer ugymondott gonosztévő él, kiket az orosz kormány Szibériába száműzött, 's még is egész mult év lefolyta alatt egy gyilkosság sem történt, lopás is csak négy.

Gabonaár: majus 3dikán Pesten Tiszta buza 86 2/3; — 73 1/3 — 66 2/3. Kétszeres 53 1/3. Roza 37 1/3 — 35 1/3. Arpa 33 1/3. Zab 26 2/3 — 25 1/3. Kukuricza 37 1/3 — 36.

Pénzkelet: april 30ikán: 5 pCtes statusköt. 103 3/4; — 4 pCtes: 99 3/5; — 3 pCtes 75 4/5; — 1821iki: statusköcs. 142 1/8; — 1834iki 572. 11/32.

Dunavizállás: majus 1jén: 8' 3" 0" — 2kán 8' 5" 0" — 2kán 8' 6" 9" 4kén 8' 7" 6".

Ad Nrum 10330.

A' nagy méltóságú M. K. Helytartó Tanácsnak f. e. Bőjt más hava' elsőjén 5515 szám alatt kiadott végzésénél fogva, következő ajtatos hagyományi Uradalmak és Jóságok, folyó 1856-ki November' elsőjétől számítandó hat, a' Kuttyevoi Uradalom pedig, 1857-diki November' 1ső napjától kezdve 12 esztendőre, minden kisebb királyi haszonvételekkel, gazdasági készületekkel 's fennálló épületekkel együtt, nyilvános és pedig a' horvátországi jóságokra nézve a' hely' színén, a' magyarországiakra nézve pedig Budán a' nm. Egyházi Biztosság előtt tartandó árverés' útján, legtöbbet ígérőknek, legfelsőbb helyen megállapított óvások 's a' kikiáltási ár' tized részének bánatpénz gyanánt előre le-tétele mellett, haszonbérbe fognak adani.

Árverés' határ-napja.	Kikiáltási ár.		Leteendő bánat-pénz.		Haszonbérbe adandó Uradalmak és Jóságok.	A' haszonbérbe adandó Uradalmaknak és Jóságoknak jövedelmi ágai.
	Ezüstben		Ezüstben			
	fl.	xr.	fl.	xr.		
A.						
<i>Horvátországban fekvő</i>						
<i>Javak:</i>						
Jun. 25. 1836.	1370	—	137	—	PRESZEKA. áll Kőrös vármegyében kebele-zett Preszeka, Diankovecz, Spiranez, Szent-Márton és Majurecz helységekbeli részjóságokból.	Urbéri adózások: 36% jobbágyhelytől, ide értve a' szabadosoknak 6% telkeit, a' jobbágyoknak 54 és 1 Zsellérnek há-zait. — Kilenced és tized gabonából 's illetőleg borból, hegy-vámmal együtt. — Majorság: 79 ^{1/100} hold szántó föld, 15 ^{3/4} hold rét, 9 ^{3/4} hold szőlő, 3 ^{6/8} hold kert; 85285 □ ölnyi erdő.
Jun. 27. 1836.	1410	—	141	—	VUKOVINA; áll Zráb vármegyében fekvő Vu-kovina, Okuje, Mikevecz és Kapcsina helységekbeli részjóságokból.	Urbéri adózások: 82 ^{1/2} jobbágyhelytől, 55 jobbágyháztól. — Taksa 28 szabadostól. — Gabonából kilenczed. — Uradalmi birtok: 292 ^{1/2} hold szántó föld, 62 kaszáló rét, 4 hold kert, 30 kapás szőlő. — Saját birtoki erdők nincsenek; vannak azon-ban, melyek a' közbirtokosok és jobbágyok által az urbéri haszonvételekre nézve közösen használtak.
Jun. 30. 1836.	800	—	80	—	SZVETICZE; áll Zágráb vármegyében fekvő Szveticze, Politze, Karpeván, Vi-detich, Zvonarich, Nováki, Breznik és Mertusje helységekbeli jóság-részekből.	Urbéri adózások: 52% jobbágytelettől és 40 jobbágy-háztól. — 5 Szabados taksát fizet. — Kilenced és tized gabo-nából 's illetőleg borból, hegyvással együtt. — Uradalmi birtok: 46 ^{29/1200} hold szántó föld, 48 kaszás rét; uradalmi lege-lő 19 ^{29/1200} hold, 45 ^{29/1200} hold perjes, 22,622 □ ölnyi sző-lő, 3046 □ öl kert; 161 ^{29/1600} hold erdő.
Jul. 2. 1836.	280	—	28	—	POTTOSCHECZ és IVANE CZ; áll két hason nevű 's Kőrös vár-megyében fekvő faluból.	Urbéri adózások: 25 jobbágytelektől, és 27 jobbágyház-tól. — Gabonából, borból tized. — Uradalmi birtok: 9 ^{1/100} hold szántó föld, 4 ^{3/4} hold szőlő, — 1355 ^{3/4} hold és 146 □ ölnyi, 70 vágásra osztott erdő.
B.						
<i>Magyarországon fekvő Uradalmak és Jóságok.</i>						
I.						
Uradalmak.						
Aug. 25. 1836.	3850	—	385	—	TYBE; — áll Szepes vármegyében kebele-zett Tamásfalva, Arnothfalva, Kolcsva és Felső-Szunyava helységekbeli, nem különben Tybe és Porbay pusztákból.	Urbéri adózások: 56% jobbágytelektől, 154 jobbágy — és 56 zsellérháztól. — Kilenced- és déznaváltáság. — Uradal-mi birtok: 1418 ^{3/8} pos. mérőnyi szántó föld, 101 ^{1/2} p. m. rét, 17 ^{1/6} p. m. kert, 2 p. m. káposztáskert, 200 p. m. legelő. — 1844 hold erdő, mellynek némely vágásiban a' község-nek legelője van.
dtto	6431	—	643	—	SZKALKA; áll Trenchin vármegyében fekvő Apáthfalva, Ujezdo, Liborcsa, Zliechov helységekbeli, ugy Szkalka és Gapel pusztákból.	Urbéri adózások: 68 jobbágytelektől, 250 jobbágy- és 164 zsellérháztól. — Déznaváltáság. — Majorsági birtok: 525 ^{3/8} hold szántó föld, 347 ^{3/8} kaszás rét; 5 ^{3/8} holdnyi uradalmi lege-lő, 46 ^{3/8} p. m. kert; 7597 ^{128/200} holdnyi erdő. A' többi ki-rályi haszonvételeken kívül van üveghuta, serfőzőház és tég-laégető kemence is.
dtto	6601	—	660	—	ELEFÁNTH; áll Nyitra vármegében fekvő Velkapóla mezővárosból, és Man-kocz helységből; nem különben Kol-lon, Felső- és Alsó-Elefánth 's Pi-la falukbeli részjávából, végre Sz. János, Podluzsán és Gettfalu pusztákból.	Urbéri adózások: 77 ^{1/32} jobbágytelektől, 263 jobbágy- és 76 zsellérháztól. — Kilenced és tized gabonából, 's ille-tőleg borból. — Uradalmi birtok: 695 ^{3/4} hold szántó föld, 186 kaszás rét; 25 kasz. uradalmi legelő, 4 ^{1/2} p. m. kert, 80 kapás szőlő. — Juhakol mintegy 500 darab juhra. — Ide já-rulnak még a' többi királyi haszonvételeken kívül: a' serfőző-ház, vásári jövedelmek Szent Jánoson és Elefánthon, révvám a' Pila folyón, továbbá Podluzsánon a' nyolcz kerekű uradal-mi malom.

Arverés határnapja.	Kikiáltott ár.		Leteendő bánatpénz.		Haszonbérbe adandó Uradalmak és Jóságok.	A' haszonbérbe adandó Uradalmaknak és Jóságoknak jövedelmi ágai.
	fl.	xr.	fl.	xr.		
Aug. 25. 1856.	11384	7	1158		ZNIOVÁRALJA; áll Zniováralja mezővárosból, Lazan, Szlovan, Valcsa, Lezsjachó, Nagy-Szoczócz, Moskócz, Andrásfalva, Polerjeka, Vriczko és Szolka helységekből, 's Brezna pusztából, melyek mind Thurócz vármegyében fekszenek.	Urbéri adózások: 221 $\frac{1}{2}$ jobbágytelektől; 489 jobbágy- és 183 zsellérháztól — Kilenczed és Tizedváltás. — Uradalmi birtok: 521 hold és 55 p. m. szántóföld, 487 kaszás rét, 69 $\frac{1}{2}$ p. m. kert. — 1000 darab juhra akol. — 9610 holdnyi erdő. — Van ezen uradalomban 18 sóltész és 9 szabados, kik együtt 16 bázhelyet bírnak 's adózáikat kész pénzben fizetik. — Egyéb királyi haszonvételeken kívül van téglavető, mészégető, serfőzőház, és sóárulás.
dtto	14735	15	1473		KUTTYEVO; áll Posega vármegyében kebelezett Kuttyevo mezővárosból 's 34 faluból, u. m. Assikovacz, Bektexe, Billishevacz, Czerovacz, Csaglin, Cziglenik, Chozinacz, Duboka, Grabarje, Gradacz, Gradistye, Granje, Hernyevacz, Josephsfeld vagy Kulla, Jurkovacz, Knexce, Latinovacz, Lakushia, Leskovicza, Longyicza, Lukács, Mitrovacz, Novoselacz, Porcese, Raisavacz, Svesvete, Szapna, Sztojesinovacz, Shumanovacz, Svibokovacz, Traparje, Thominovacz, Verje és Zarillacz.	Urbéri adózások: 475 $\frac{1}{100}$ jobbágytelektől, 676 jobbágy- és 48 zsellérháztól. A' jobbágyok' kezén levő 's 321 $\frac{1}{10}$ holdat tevő szilvas kertektől járó váltásbér. — Gabona- és borból tized. — Uradalmi birtok: 1628 hold szántóföld 's 302 $\frac{1}{2}$ hold fennmaradt föld. — 294 $\frac{1}{100}$ hold uradalmi rét, 's 95 $\frac{1}{100}$ hold fennmaradt rét; 104 holdnyi uradalmi legelő, 152 $\frac{1}{2}$ holdnyi kert és gesztenyes, 40 $\frac{1}{2}$ hold szilvas, 24 $\frac{1}{100}$ uradalmi szőlő, 12 $\frac{1}{100}$ hold uradalmi belső telek; — 8925 $\frac{1}{100}$ holdnyi közös legelő, 23,772 holdra terjedő erdő. — Ezekhez járulnak egyéb királyi haszonvételeken kívül Bektexen egy nagy vendégfogadó az országuton, 's más kettő Raisavacz és Longicza helységeken, továbbá a' vásárok és vámok.
dtto	2370		273		KOLOSS; áll Nyitra vármegyei Koloss, Hradistye és Jerkófalú helységekből.	Urbéri adózások: 46 jobbágytelektől, 128 jobbágy- és 20 zsellérháztól. — Kilenczedváltás. — Uradalmi birtok: 97 $\frac{1}{2}$ hold szántóföld, 57 $\frac{1}{2}$ kaszás rét. — A' legelők közös használatuk, 's ezeken az uradalom a' községek' terhelése nélkül 300 juhot 's 70 tehenet tarthat. — 8735 $\frac{1}{100}$ holdnyi erdő, melyből esztendei vágásra 55 $\frac{1}{2}$ hold esik. — Egyéb királyi haszonvételeken kívül van serfőzőház is.
dtto	1399		139		BOROSZLÓ; áll Sáros vármegyében fekvő Boroszló, Alsó Mérk, Jáno, Kajatha, és Mochnya helységekből; jelesen	Urbéri adózás: 22 jobbágytelektől, 47 jobbágy- és 31 zsellérháztól. — Gabonából kilenczed. — Uradalmi birtok: 573 $\frac{1}{2}$ hold szántóföld, 20 $\frac{1}{100}$ hold rét, 868 $\frac{1}{100}$ hold erdő.
dtto	280		28		BOROSZLÓ: —	Urbéri adózás: 14 jobbágytelektől, 26 jobbágy- és 5 zsellérháztól. — Gabonából kilenczed. Tulajdon erdők nincsenek ugyan, mindazáltal ezen helység faézást Boroszlórról kap.
dtto	562		56		ALSÓ-MÉRK: —	Urbéri adózás: 10 $\frac{1}{2}$ jobbágytelektől, 20 jobbágy- és 4 zsellérháztól. — Gabonából kilenczed. — 267 $\frac{1}{100}$ hold erdő.
dtto	982		98		JÁNO;	Urbéri adózás: 26 $\frac{1}{8}$ jobbágytelektől, 38 jobbágy- és 31 zsellérháztól. Gabonából kilenczed. — Uradalmi birtok: 156 $\frac{1}{100}$ hold szántóföld, 48 $\frac{1}{100}$ hold rét, 740 $\frac{1}{100}$ hold erdő.
dtto	617		61		KAJATHA; —	Urbéri adózás: 20 jobbágytelektől, 22 jobbágy- és 25 zsellérháztól. — Gabonából, kilenczed. — Uradalmi birtok: 164 $\frac{1}{100}$ hold szántóföld, 20 $\frac{1}{100}$ hold rét, 450 $\frac{1}{100}$ hold erdő.
					MOCHNYA; —	
II.						
Jóságok.						
dtto	1356	43	135		ROKOLÁN; áll Zala vármegyében kebelezett Némethfalú, Baráthsziget falukból, 's Szent-Péter Úr, Bakonak, Gelse-Sziget, Eörvény, és Kehida helységekbeli részjavakból; végre Rokolán és Fényesháza pusztákból. Ezen birtok három tagban fog haszonbérbe adni, ugymint: Némethfalú, Szent-Péter Úr helysége, Rokolan pusztája és az Eörvényi birtokrész együtt.	Urbéri járandóságok: 9 jobbágytelek, 15 jobbágy- és 28 zsellérház után. Gabonából kilenczed, illetőleg tized, és hegyvám. — Uradalmi birtok: 212 $\frac{1}{8}$ hold szántóföld, 55 $\frac{1}{2}$ hold rét, 9 hold szőlő, 1111 $\frac{1}{2}$ hold erdő. Egyéb királyi haszonvételeken kívül van téglavető kemence is.
dtto	771	57	77		Baráthsziget és Kehida helysége. — nem különben Fényesháza pusztabeli részjavak.	Urbéri járandóság: 9 házas zsellértől. Gabonából tized és hegyvám. Uradalmi birtok: 27 hold rét, 12 hold szőlő, 48 $\frac{1}{2}$ hold erdő, 48 vágásra osztva, továbbá a' kehidai malom.
dtto	286	20	28		Gelse-Sziget és Bakonak helységekbeli részjavak.	Urbéri járandóság: 8 $\frac{1}{2}$ jobbágytelek, 16 jobbágy- és 12 zsellérház után. Gabonából, borból kilenczed 's illetőleg ti-

Arverés' határ- napja.	Kikiáltott ár.		Leteendő bána- pénz.		Haszonbérbe adandó Uradalmak és Jószágok.	A' haszonbérbe adandó Uradalmaknak és Jószágoknak jövedelmi ágai.
	Ezüstben	Ezüstben	fl.	xr.		
25. Aug. 1836.	5919	8	591		PÁTKA; áll Győr és Veszprim vármegyék- ben fekvő Csájágh, és Porva hely- ségekben, 's Pátka pusztából. Ezen jószág két tagban bocsátatik haszon- bérbe, ugymint:	zed. — Uradalmi birtok: 10 hold szántóföld, 99 $\frac{1}{2}$ hold rét — Gelse Szigethen 215 hold erdő, Bakonakon pedig a' köz- birtokosoknak 1000 holdnyi erdeje, jelenleg zár alatt.
dtto	825	52	82		Porva helység és Pátka puszta.	Urbéri járandóság 12% jobbágytelek, 30 jobbágy- és 116 zsellérház után. Gabonából kilenczed, borból tized és hegy- vám. Uradalmi birtok: 732 $\frac{1}{2}$ hold szántóföld, 70% rét és nád- lás; 2524% hold erdő. Egyéb királyi haszonvételeken kívül van tégláégető kemence is.
dtto	7150		715		Csájágh.	Urbéri adózás: 18% jobbágytelektől, 50 jobbágy- és 4 zsellérházról. — Kilenczed és tized. Uradalmi birtok egy ház- hely 's a' jobbágyokkal közös legelő.
dtto	1575		157		KENDERES; áll ezen nevű falunak hasonfel- ből és Kenderes-Szigeth nevű pusztából, Heves vármegyében.	Urbéri adózás: 38 jobbágytelektől, 83 jobbágy- és 157 zsellérházról. Gabonából és borból kilenczed jár. — Uradal- mi birtok: 406 $\frac{1}{2}$ hold szántóföld, továbbá rétek, mellyeken évenként általános, 23% öl széna terem, és ezenkívül ura- dalmi nádlás. 2000 birkára szolgáló akol. Több királyi ha- szonvételek közt van téglakemence is.
dtto	2452	28 $\frac{1}{2}$	245		VÖRÖS MÁRTH; áll szinte Heves vármegyében fekvő hason nevű faluból.	Urbéri adózások: 73 házas és 15 házatlan zsellértől. — Ur adalmi birtok: 3 $\frac{1}{2}$ hold kert; 6 $\frac{1}{2}$ hold kaszáló, 4 $\frac{1}{2}$ hold rét, $\frac{1}{2}$ hold szőlő. 40 Vágásra osztott erdő, minden vágás 24 hold- dal. A' Farkasmai hegyen termelt boroktól heted jár. — Két uradalmi malom, és legelő.
dtto	1920		192		KIS-FALUD; áll Zemplin vármegyében fekvő hason nevű faluból és Szeghi-Long pusztából.	Urbéri adózás: 6% jobbágytelektől, 25 jobbágy- és 22 $\frac{1}{2}$ zsellérházról. — Gabonából borból kilenczed, és hegyvám. — Ur adalmi birtok: 395 pos. mér. szántóföld; 411 kaszás rét, 5 hold és 164 □ öl szőlő. — Irtásbér. — 231 $\frac{1}{2}$ holdnyi le- gelő az uradalom által önkényesen a' jobbágyoknak engedte- tett. — Az erdőkben évenként 705 □ ölnyi vágatik le. Eke- járul még a' Szeghilongi erdő is, mellyben esztendőnként mint- egy 26 öl ágfá vágatik. Többi királyi haszonvételekhez tar- tozik a' Bodrogh vizén a' partvám is. —
dtto	3950		395		MOCSÁR; áll ezen nevű faluból Ungh vár- megyében.	Urbéri adózás 12 jobbágytelektől, 24 jobbágy- és 7 zsel- lérházról. Kilenczed a' termésből. — Ur adalmi birtok: 150 hold szántóföld; 102 $\frac{66}{100}$ hold rét, 68 $\frac{66}{100}$ hold legelő, 's másik a' tavak közt 46 $\frac{66}{100}$ holdnyi. — 60 Vágásra osztott 's 1900 $\frac{66}{100}$ holdra terjedő erdők.
dtto	420		42		BOTTYÁN; áll Pest vármegyében fekvő ha- son nevű faluból.	Urbéri adózás: 18 $\frac{1}{2}$ jobbágytelektől, 27 jobbágy- és 2 $\frac{1}{2}$ zsellérházról. Borból kilenczed, egyéb termésből tized. — Ura- dalmi birtok: 803 $\frac{1}{2}$ pos. mér. szántóföld, 68 kaszás rét, 61 kapás szőlő; ide tartoznak még azon szőlők, mellyeknek ülte- téséért a' jobbágyok 6 esztendei adózástól mentesekké tette- tek volt, de ezen esztendők most eltelvén, tőlök heved jár- ruland. — 9% p. m. kert. — Mintegy 1000 darabnyi juhtar- tás. — Legelő a' jobbágyokkal közös. — 379 $\frac{1}{2}$ hold erdő negy- ven vágásra osztva. — Több királyi haszonvételek közt van egy kalmárbólt és uradalmi malmok is.
dtto	5155		315		ZOBOR; áll egy kolostori épületből 's hoz- zá tartozó birtokból, Nyitrahoz közel, Nyitra vármegyében.	Ezen épülettől, a' benne levő vendégfogadótól és kert- től járó bér. — 5. kaszás rét Darásd helység' határában, melly szinte ezen kolostorhoz tartozik. Végre 250 $\frac{1}{2}$ holdnyi és 45 vágásra osztott erdő.
					NYÁVÁLÁD; áll Zala vármegyében helyezett hason nevű faluból és Fialatos nevű pusztából.	Urbéri adózások: 15 $\frac{1}{2}$ jobbágytelektől, 28 jobbágy- és 28 zsellérházról. — Termésből 9-ed 'stb. és hegyvám. — Ura- dalmi birtok: 428% hold szántóföld, 30% hold és 85 kaszás rét, 60 kapás szőlő; 89% holdnyi 's kilenczedet fizető irtás- föld; 2791 hold erdő 120 vágásra osztva. — Évenként álta- lános, 2984 kévét adó nádas. — Akol mintegy 1000 darab juhra.

Egyébiránt a' szerződési feltételek mind az illető Ura-
dalmak' és Jószágok' igazgató tisztségeinél, mind a' nm. kir.
Helytartó Tanács' Számvevő Hivatalának Hagyományi Osz-
tályánál megtekinthetők. —

Időpont	Állomány	Érték	Statisztika
1900. évi	...	...	...
1901. évi	...	...	...
1902. évi	...	...	...
1903. évi	...	...	...
1904. évi	...	...	...
1905. évi	...	...	...
1906. évi	...	...	...
1907. évi	...	...	...
1908. évi	...	...	...
1909. évi	...	...	...
1910. évi	...	...	...
1911. évi	...	...	...
1912. évi	...	...	...
1913. évi	...	...	...
1914. évi	...	...	...
1915. évi	...	...	...
1916. évi	...	...	...
1917. évi	...	...	...
1918. évi	...	...	...
1919. évi	...	...	...
1920. évi	...	...	...

kor
 gol
 ad
 cza
 dor
 a'
 gán
 git
 tole
 's
 ors
 Lá
 ber
 szo
 czi
 ors
 czi
 ség
 tás

 eg
 tak
 tan
 A'
 's
 lal
 gán
 a'
 irá
 szá
 zet
 gy
 aje
 zít
 ság
 ez
 ille
 me
 tül
 let
 nál
 dó
 fel
 jak
 szá
 lev
 les
 löt
 tot

 SS
 ga
 er
 Re
 di
 Re
 cus
 Ap
 18
 mu
 for

 Ac
 ser
 lise
 18
 del
 et
 ne
 hu
 qui
 tan
 su
 me